

עולם התפילות

World of Jewish Prayers

אמר רבי אלעזר: לעולם יסדיר אדם תפלתו ואחר כך יתפלל (ראש השנה ל"ה ע"א)

Rabbi Elazar said: A person should always arrange his prayer in his mind and only then pray.

www.tefilah.org
www.tehillim.org.il
Beni Gesundheit
Beni.gesundheit@tefilah.org

תפילת מוסף של ראש השנה Musaf Rosh Hashana

- Historical Overview of Musaf for RH
- Text Analysis: Structure + sources → Narrative
- Messages for us...

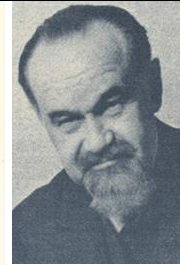

The image shows a complex document with multiple columns of text in Hebrew. The text is annotated with various colored highlights (green, blue, yellow) and includes marginal notes. The document is titled 'תפילת מוסף של ראש השנה' and appears to be a detailed study or commentary on the prayer text. The layout is organized into sections, possibly corresponding to different parts of the prayer or different historical periods. The text is dense and includes various references and citations.

Historical Overview

Musaf RH מוסף ר"ה

Ismar Elbogen
(1875-1943).
German. Berlin 1913
*Jewish Liturgy:
A Comprehensive
History.*

“History from within”, “collective memory”
→ personal meaning ?

BIBLE

מצות שופר בראש השנה Shofar for RH

MISHNA

משנה ראש השנה ד', ו: אין פותחין מעשרה מלכויות, מעשרה זכרונות, מעשרה שופרות.
Mishna Rosh Hashana 4, 6: One does not recite fewer than ten verses in the blessing of Kingship, of Remembrances, or Shofarot.

TALMUD

מלכויות זכרונות ושופרות
Talmud Yerushalmi & Bavli suggest verses; Midrashim are incorporated

ראשונים

Rav Amram Gaon (810-875, Sura) quotes the full text for RH in his Siddur (responsa for Jews in Barcelona)

Commentaries and Philosophical analysis

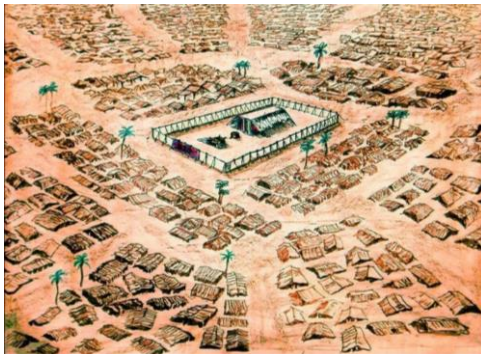
אחרונים

נוסח "סופי" בסידור = "Final" Text in Machzor

BIBLE (Torah) – Shofar & RH

במדבר י', ט-י: וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם והרעתם בחצצרת ונזכרתם לפני ה' אלהיכם ונושעתם מאיביכם: וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני ה' אלהיכם:

Numbers 10, 9-10: When you go to war in your land against the army who oppresses you, you shall sound an alarm with the trumpets; and you shall be remembered before the Lord your God, and you shall be delivered from your enemies. On the day of your rejoicing, at your appointed times on your New Moons, you shall sound the trumpets over your communal peace offerings; they shall be a remembrance for you before your God, I am the Lord your God.

במדבר כ"ט, א: ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם:

Numbers 29, 1: In the seventh month, on the first day of the month, it shall be a holy convocation for you; you shall not perform any toilsome work; a day of sounding the alarm it shall be for you.

ויקרא כ"ג, כד: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש:

Leviticus 23, 24: Speak to the children of Israel, saying: In the seventh month [Tishrei], on the first day of the month [RH], shall be a day of rest for you, a remembrance by means of an alarm blast, a holy convocation.

ויקרא כ"ה, ט-י: והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישיביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו:

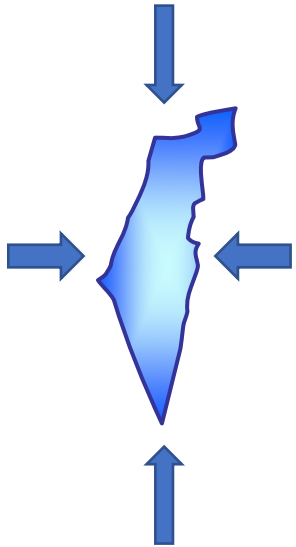
Leviticus 25, 9-10: You shall sound an alarm blast of the shofar during the seventh month, on the tenth day; on the Day of Atonement you shall sound the shofar throughout the land. You shall sanctify the fiftieth year, and proclaim liberty in the land for all its inhabitants. It shall be a Jubilee year, when each man shall return to his ancestral property and to his family.

BIBLE Neviim-Ketuvim

ישעיה כ"ז, יג: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר
גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

Isaiah 27, 13: It will be on that day that a **great shofar will be sounded** and the [Israelites] lost in the land of Assyria and the outcasts [of Israel] in the land of Egypt will come and prostrate themselves to the Lord on the holy mountain in Jerusalem.

MISHNA Rosh Hashana 4, 6 ⇔ Taanit 2, 3

משנה תענית ב, ג: ... ואומר לפניהם עשרים וארבע ברכות, שמנה עשרה שבכל יום, ומוסיף עליהן עוד שש: ואלו הן, זכרונות, ושופרות...

Mishna Taanit 2, 3: And he recites twenty-four blessings before the congregation: The **eighteen** blessings of the **everyday Amida** prayer, to which he adds another six blessings, and they are as follows: The special series of blessings recited on Rosh HaShana, the **Remembrances** and **Shofarot**; and the sections of Psalms ...

משנה ראש השנה ד, ו: אין פותחין מעשרה מלכויות, מעשרה זכרונות, מעשרה שופרות.

Mishna Rosh Hashana 4, 6: One does **not** recite fewer than ten verses in the blessing of **Kingship**, of **Remembrances**, or **Shofarot**.

MISHNA

TALMUD (Yerushalmi + Bavli) suggest 10 pesukim

ירושלמי ברכות א, ה: אלו ברכות שמאריכין בהן: ברכות ר"ה ויה"כ וברכות תענית ציבור, מברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם בור הוא

Yerushalmi Brachot 1, 5: These are the blessings that are longer than usual: the Blessings of Rosh Hashana and Yom Kippur and of the fast days; one can tell who is a Torah scholar from the way he prays these Blessings.

➤ Common Experience of Taanit and Rosh Hashana, but RH adds **Kingship** → Messages!

בבלי ראש השנה ל"ד ב: תְּקִיעוֹת וּבְרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְשֶׁל יוֹם הַכְּפוּרִים מְעַבְּבוֹת. מֵאֵי טַעְמָא? אָמַר רַבָּה: אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמְרוּ לְפָנַי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה מַלְכוּת זְכוּרוֹת וְשׁוֹפְרוֹת, מַלְכוּת כִּדֵּי שֶׁתְּמַלִּיכוּנִי עֲלֵיכֶם זְכוּרוֹת כִּדֵּי שְׂיָבֵא לְפָנַי זְכוּרֵיכֶם לְטוֹבָה וּבְמָה בְּשׁוֹפָר:

Bavli Rosh Hashana 34b: The *shofar* blasts and blessings of Rosh HaShana and of Yom Kippur do **invalidate** one another i.e., if one was omitted, this invalidates the other blasts and blessings. **What is the reason** that all the blasts and blessings are indispensable on Rosh HaShana? **Rabba** said that the **Holy One, Blessed be He, said: Recite before Me on Rosh HaShana *Kingship, Remembrances* and *Shofarot*. *Kingship*, so that you will crown Me as King over you; *Remembrances*, so that your remembrance will rise before Me for good. And with what? With the *shofar*.**

ספרי במדבר בהעלותך עז: מה ראו חכמים לומר **מלכויות** תחילה ואחר כך **זכרונות ושופרות**? אלא **המליכהו** עליך תחילה ואחר כך בקש מלפניו רחמים כדי **שתזכר** לו ובמה **בשופר** של חירות ואין שופר אלא של חירות שנאמ' והיה ביום ההוא **יתקע בשופר גדול** (ישעיה כ"ז, יג) אבל איני יודע מי תוקעו ת"ל וה' אלהים בשופר יתקע (זכריה ט', יד) ועדין אין אנו יודעים מהיכן התקיעה יוצאה זה שנאמר קול שאון מעיר וקול מהיכל קול ה' משלם גמול לאויביו (ישעיה ס"ו, ו)

Sifre Numbers Behaalotcha 77: Why did the Sages see it fitting to first say **Kingship** and then **Remembrances** and **Shofarot**? So that we first **crown God as king** and then ask for His compassion so that He will **remember** us. How? By using the **shofar** of freedom. The shofar is a symbol of freedom as it says: It will be on that day that a **great shofar will be sounded** (Isaiah 27, 13)

➤ 3 blessings of **מַלְכוּת זְכוּרוֹת וְשׁוֹפְרוֹת** constitute a literary, philosophical (halachic) unit

➤ Different meaning & perspective of Shofar: Bavli ≠ sources from Eretz Yisrael

Text Musaf of Rosh Hashana

<p>תפילות מוסף ראש השנה ושבת מיוחדת פסוקים שיש להם ג' כפולים (כלומר שיש להם ג' זמנים של תפילה) ויש להם ג' זמנים של תפילה, כלומר שיש להם ג' זמנים של תפילה, כלומר שיש להם ג' זמנים של תפילה, כלומר שיש להם ג' זמנים של תפילה.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>
--	---	---	---

<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>
---	---	---

משנה ראש השנה ד', ו: אין פוחתין מעשרה מלבויות, מעשרה זכרונות, מעשרה שופרות.

Mishna Rosh Hashana 4, 6: One does not recite fewer than ten verses in the blessing of **Kingship**, or fewer than ten verses in the blessing of **Remembrances**, or fewer than ten verses in the blessing of **Shofarot**.

→ Shiur on Aleinu

- some comments on each Beracha
- Flow and narrative unit of the 3 Berachot

<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>	<p>המנון המנון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי. המנון הראשון הוא המנון המרכזי של התפילה, והוא מורכב משלושה חלקים: המנון הראשון, המנון השני, והמנון השלישי.</p>
---	---	---

תפילת מוסף של ראש השנה (נוסח ספרד)

כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו: (דברים ל"ב, ג) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך: (תהלים נ"א, ו)

[תפילת מוסף של שלוש רגלים](#) [מקורות חז"ל](#)

[תלמוד בבלי ראש השנה](#)

[תלמוד ירושלמי ראש השנה](#)

ברכות
ראשונות

א. אבות

ברוך אתה ה' אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול הגבור והנורא אל עליון, גומל חסדים טובים, קונה הכל וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: זכרנו לחיים, מלך הפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענה אלהים חיים: מלך עוזר ומושיע ומגן:

ברוך אתה ה' מגן אברהם:

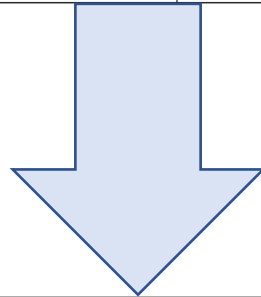
ב. גבורות

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב להשיע: משיב הרוח ומוריד הטל: מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממיט ומחיה ומצמיח ישועה: מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים: ונאמן אתה להחיות מתים:

ברוך אתה ה' מחיה המתים:

ג. קדושת השם (רבי יוחנן בן נורי)

אתה קדוש ושמך קדוש, וקדושים בכל יום יהלודך סלה: לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש: ובכך יתקדש שמך ה' אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל מכוניך והיכלך: ובכך תן פחדך ה' אלהינו על כל מעשיך ואומתך על כל מה שבראת, ויראוך כל המעשים, וישתחוו לפניך כל הברואים, ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, שדענו ה' אלהינו שהשלטן לפניך עז בידך וגבורה בימינך ושמו נורא על כל מה שבראת: ובכך תן כבוד ה' לעמך, תהלה ליראיך, ותקנה טובה לדורשיך, ופתחון פה למיחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו: ובכך צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלו, וחסידים ברנה יגילו ועולתה תקפץ פיה וכל הרשעה כלה בעשן כעשן תכלה כי תעביר ממשלת ידון מן הארץ: ותמלך אתה הוא ה' אלהינו מהרה לבדך על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך, ובירושלים עיר קדשך, ככתוב בדברי קדשך, ימלך ה' לעולם אלהיך ציון לדוד ודוד הללויה: (תהלים קמ"ג, e קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך ככתוב ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה: (ישעיה ה', טו) ברוך אתה ה' המלך הקדוש:

ברכות
אחרונות

ז. עבודה

רצה ה' אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב את העבודה לךביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזיקה עינינו בשוכך לציון ברחמים.

ברוך אתה ה' המחזיר שכינתו לציון.

ח. הודאה

מודים אנחנו לך, שאתה הוא ה' אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד, צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדר ודר. נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיון שבעל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבעל עת, ערב ובקר וצהריים. הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך. ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד, לעולם ועד. וכתב לחיים טובים כל בני בריתך, וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב האל ישועתנו ועזרתנו סלה, האל הטוב. ברוך אתה ה' הטוב שמך ולך נאה להודות.

ט. שלום (ברכת כהנים)

שים שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים, עלינו ועל כל ישראל עמך. ברבנו אבינו, כלנו כאחד יחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו ה' אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל. בכל עת ובכל שעה בשלומך ברוב עז ושלום. בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה, וגזרות טובות ישועות ונחמות נזכר וכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ושלום. ברוך אתה ה' המברך את עמו ישראל בשלום.

אתה בחרתו מכל העמים... אתה אלוהי רצות בנו... ומסתתנו ככל הלינות וקדשתנו במעוזך... וברכתנו מלפני עיניך... וספק גדול וקדוש עלינו קדאתך ותתן לנו ה' אלהינו באהבה את יום ליבת - השבת... וקדושת יום הכהן הקדוש... את יום טוב מקדש קדוש יום ליבת - וזאת תרועה ליבת - באהבה מקדש קדוש וזכר ליציאת מצרים...

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

ועל כן נקנה לך ה' אלהינו... להעביר גלוילים מן הארץ... לתקן עולם במלכות שדי... להפנות אליך כל רשעי ארץ... כי לך תכרע כל ברהך... לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו... ויקבלו כלם את על מלכותך... כי המלכות שלך היא... פכתוב בתורתך (דברים ט"ו, יח):

1 עלינו לשבח לאדון הכל.
2 שלא עשנו כגויי הארצות.
3 שלא שם חלקנו בהם.
4 [שהם משתחוים להבל וריק].
5 ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים.
6 שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ.
7 הוא א-להינו אין עוד.
8 פכתוב בתורתו (דברים ד', ט):
9 כי ה' הוא הא-להים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

10 ועל כן נקנה לך ה' א-להינו
11 להעביר גלוילים מן הארץ.
12 לתקן עולם במלכות שדי.
13 להפנות אליך כל רשעי ארץ.
14 כי לך תכרע כל ברהך.
15 לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלגו.
16 ויקבלו כלם את על מלכותך.
17 כי המלכות שלך היא.
18 פכתוב בתורתך (שמות ט"ו, יח):

(ונאמר וזכריה י"ד, ט): והיה ה' למלך על כל הארץ בימים ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד:

החזן
ישראל בניגוד לאומות העולם
גוף שלישי (יכתוב בתורתו)
דברים ד', ט
שמים (3) - ארץ (3)
ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים
קלף מלכי המלכים... מלכנו
ומושב יקרו בשמים ממעל.
ושכנת עזא בגבהי מרומים
ועלית עזא
עלינו לשבח

יעזב כן נקוה לך
עתידי:
גוף שני (יכתוב בתורתו)
שמות ט"ו, יח
הארץ (3)
לך תכרע כל ברהך
ויקבלו כלם את על מלכותך
ולכבוד שמך יקר יתנו.
לראות מהרה בתפארת עזא
ועלית עזא בשמיים ממעל
ותמלך עליהם מהרה בתפארת עזא
ולעולמי עד תמלך בכבוד.
ה' ימלך לעולם ועד:

שמע ישראל ה' א-להינו ה' אחד (דברים ו', ד)
רש"י: "ה' אלהינו ה' אחד: ה' שהוא א-להינו עתה ולא אלהי האומות, הוא עתיד להיות ה' אחד שנאמר 'כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד' (צפניה ג, ט) ונאמר 'היה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד' (זכריה יד, ט)."

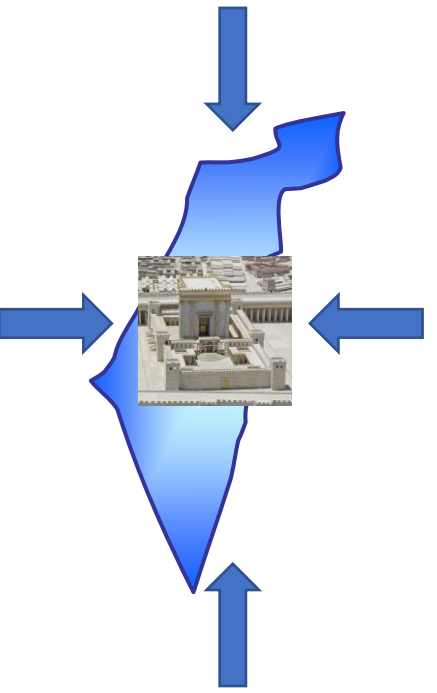
מחנה	מ.ה. כחובות וקדושת היום (רבי עקיבא)
מחנה	אתה בחרתנו מכל העמים, ארבת אותנו רצית בנו, והצמתנו מכל הילשות וקדשנו במצותיך, וקרבתנו מלפני לעבודתך ושמך תהילת וקדושת עלינו קראת; ותמן לנו ה' אלהינו בארבתך את ישראל ואת העמם והאומה אשר תהיו לנו; את ישראל ואת ישראל - והוא הקדוש והשם המהפך מקרא קדש וקר ליציאת מצינו.
מחנה	ומפני השמיני גילינו מארצנו ונתרחקנו מעל ארבתנו ואין אנחנו יכולים לעשות חובותיך בבית בחרתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני הדין ששלת לנוה במקדשך. ה' ירונו מלפניך ה' אלהינו ואליהו אבותינו למנו חזנו שתשוב ותרננו עלינו ועל מקדשך ברחמיך רבים, ותבנו מדרה תהילת כבודך; אבתי למנו יחד כבוד למנו יחד חסדך, והופע חסדך עלינו לעני כל ח' וקרבת פורתי מבין העמים, ועמוצותיכם בנס מדברתי אדוני והביאו לעיון עירך ברנה, ולרחוץ שלים בית מקדשך בשמחת עולם, וקם נעשה לפניך את קדושת חובותיך תמידים כסדרם ומאסיפם כהלכתם; ואת מטפיכי ליכנס - והשפת יהוה ויום הקודש הזה נעשה ונקרוב לפניך בארבתך כמצות רצונך, כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך, מפי כבודך יבאמרו: (ויסמך) ואיך נכבד את מלכותיך, כמו שכתבת עלינו ששנית סלה מנחה בחיליך בנסך; ונסתול ונסתול מלפניך על עלות המסוד והפירות; וה' קרוב ויהי ויום יבאמרו: ובחדש שבועיך באחד יחדש מקרא קדש יהיה לבך כל מלאכת עבודתך יהי תעשה ויום תרחיק יהי לך; וישלחת עולה ירוח ירוח לך רפן רפן בקר אדוני אלהי אדוניי ויחדש לך כל שנה שבעה תמימים ונתחננו ונסבכים כמדרך שלישי עשרים לפר רפן וישינו עשרים לאילן ועשרון לכתוש ויון מנסבס ושני עשרים לכפר ושני המדיים כהלכתם: מלבד עלות הקדש ונתחננו ועילת המסוד ונתחננו ונסבכים כממשפם ירוח ירוח אשה לה: (ויסמך) בלילכתך אבתי שבת תחלה ענין שם פתיש בשם 'איל' ליל אשה ותשנו מטפה, ובשמיני רצין ו' וחדש, וחדש שם אחר קראת, כך לפי פשוט בראשית.
מחנה	ועל בני נקח לך ה' אלהינו, לראות מרמה בתפארת ענת, לעקבר גלולים מן הארץ, והאלילים ברות יכרתו, לתקן עולם במלכותך שירי, וכל בני אשר יקראו בשמך, להצטנן ארץ כל רשע ורשע ארץ כל יושבי תבל, כי יודך הכרע כל ברת, תשבוע כל לשון, לפניך ה' אלהינו יכרעו וישלחו, ולמבד שמך וקר יתנו, ויקבלו כלם את עלי ממלכותך תמלך עליהם מרמה לעולם ועד: כה במלכותך שלך היא, ולעולמי עד תמלך בנכדו תמלך כקרוב בתורתך: ^{(ו) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	לא תמנו : לא תהיינו אנן ונעלב ונאזרח; וכן יתקן עמו ותרועת למנו בארצנו ביום ארץ ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואמרו : ויחייבו ביהוה למנו בתפארת ראשו ענין יחד בשבטי ישראל ורבים יג' ה' ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ומדבריו קדושך בכותב לאמר: כל יום המלכות ומשל בגוים ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואמרו : ה' למנו נאות לבש לבש פי עו חתאון את תבן תביל כל תמוס ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואמרו : שאו שעים ראשיכם והטאו פתחי עולם ויבאו למנו המבדו: מי ה' למנו המבדו: ה' עונו וגבור ה' וגבור מלכותו: שאו שעים ראשיכם וטאו פתחי עולם ויבאו למנו המבדו: מי הוא ה' למנו המבדו ה' ויבא את ה' למנו המבדו: כלל ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ועל ידי עבדך ונביאיך בכותב לאמר: כה אמר ה' למנו ישראל ונגאלו ה' ונצאות אני ראשון ואני אהרון ומבדעדי את אלהים וישעיה מדה: ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואמרו : ויעלו מושעים ברה עונו לשפט את דה עשו והתה לה ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואמרו : ותהי ה' למנו על כל הארץ בינים החוה ויהי ה' אחר ושמו אחר ויכרה יד: ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	שמע ישראל ה' אלהינו ה' ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	אלהינו ואליהו אבותינו מלך על כל העולם כלו בכבודך ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ואנו קר עלי כל יושבי תבל ארץ ורוע כל פועל כל אמה פיעלתי וכן כל ישר כל אמת ויעזרו ויאמרו כל אשר נשאת באפו ה' אליהו ישראל מלך למנו מלל משלתי: תחילתי קדש ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ויאמר - אליש ואלו אמתש רדח נא בנתינתו קדשנו במצותיך וכן לקחו בתורתך שבעה ממוכד ושמונתו בשופר: ליאמר - ותחלה ה' אלהינו בארבתך וקרוב שאת קדשך, ויטו בו כל ישראל מבדע ושם ויסתו לבנו לעבדך באמת כי אתה אלהים אתה ודברך אמת וקם לעי ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}
מחנה	ברוך אתה ה' למנו על כל הארץ מקדש ליאמר - השתחוו ישראל ויום הקודש: ^{(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)}

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו וא-להי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו... אבינו מלפנו, גלה פבוד מלכותך עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי, וקרב פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו פנים מירבתי ארץ:

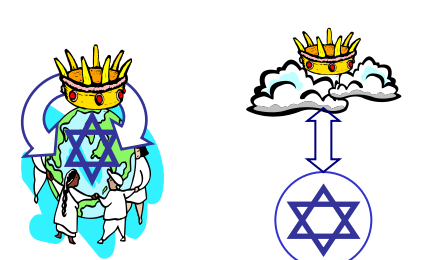
May it be Your will, Lord, our God and the God of our forefathers, O merciful King, that You once more be compassionate... **appear and be uplifted** over us before the eyes of all the living. Draw our scattered ones near from among the nations and bring our dispersions from the ends of the earth.

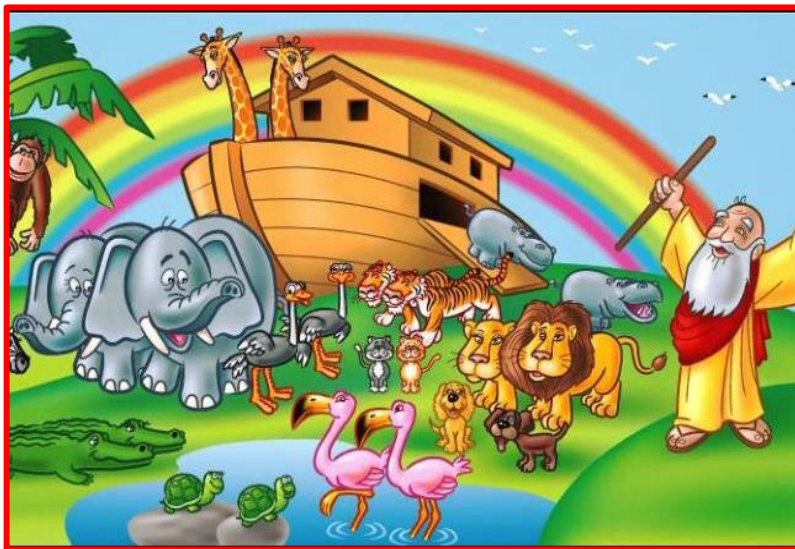
א-להינו וא-להי אבותינו מלך על כל העולם כלו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עיך על כל יושבי תבל ארצך...

Our God and the God of our forefathers, reign over the entire universe in Your glory; **be exalted** over all the world in Your splendor, **reveal** Yourself over all the majestic grandeur of Your strength over all the dwellers of Your inhabited world...

← השוואה למוסף של ג' רגלים Intertextuality!

בבלי ברכות נ"ט א: הַרְוָאָה אֶת הַקֶּשֶׁת בְּעֵינַי
 ... מְבָרַךְ "בְּרוּךְ ... זוֹכֵר הַבְּרִית"

**Bavli Berachot 59a: One who sees a rainbow
 ... says the blessing: "Blessed... Who
 remembers the covenant with Noah".**

ה. זכרון
 אֲתָהּ **זוֹכֵר** מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפְקֹד כָּל יְצוּרֵי קֹדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תְּעֻלוֹת
 וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת שְׂמֵרָא שִׁית. כִּי אֵין שְׂכָחָה לְפָנֶיךָ כִּסּא כְבוֹדְךָ וְאֵין נִסְתָּר
 מִנְּךָ עֵינֶיךָ: אֲתָהּ **זוֹכֵר** אֶת כָּל הַמַּפְעָל. וְגַם כָּל הַיּוֹצֵר לֹא נִכְחַד מִפְּנֶיךָ:
 הַכֹּל גָּלוּ וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ, צוּפָה וּמְבִיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת.
 כִּי תְבִיא חוֹק **זְכוּר** לְהַפְקִיד כָּל רוּחַ וְנֶפֶשׁ. **זְכוּר** מַעֲשֵׂים רַבִּים וְהַמּוֹן
 בְּרִית לְאֵין תְּכִלִּית: מֵרֵאשִׁית בִּזְמַן הַדְּרֻעַת, וּמֵרַפְּנִים אוֹתָהּ גְּלִית.
 הַיּוֹם תְּחַלֵּת מַעֲשֵׂיךָ, **זְכוּר** לְיוֹם רֵאשׁוֹן. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: תַּהְלִים מֵיָא. הָ וְעַל הַמְדִּיעוֹת בּו יֵאמֵר אוֹיֹ לַחֲרֹב, וְאוֹיֹ
 לְשָׁלוֹם, אוֹיֹ לְדָעֵב, וְאוֹיֹ לְשַׁבַּע, וּבְרִית בּו יִפְקְדוּ **הַזְכוּרִים** לְחַיִּים
 וְלַמּוֹת. מִי לֹא נִפְקֵד כְּהַיּוֹם הַזֶּה. כִּי **זוֹכֵר** כָּל הַיּוֹצֵר לְפָנֶיךָ בֹּא. מַעֲשֵׂה
 אִישׁ וּפְקִדְתּוֹ וְעֲלִילוֹת מַצְעָדֵי גֵבֵר. מַחֲשָׁבוֹת אָדָם וְתַחבּוּלוֹתָיו וְיִצְרֵי
 מַעֲלָלֵי אִישׁ: אִשְׁרֵי אִישׁ שְׁלֵא יִשְׁכַּח, וְכֵן אָדָם יִתְאַמֵּץ בְּךָ, כִּי
 דֹרְשֵׁיךָ, לְעוֹלָם לֹא יִשְׁלָו, וְלֹא יִכְלְמוּ לְנִצַּח כָּל הַחוֹסִים בְּךָ: כִּי **זוֹכֵר**
 כָּל הַמַּעֲשֵׂים לְפָנֶיךָ בֹּא וְאֲתָהּ דּוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה בָלָם: וְגַם אֵת נַח בְּאַהֲבָה
זְכוּר וְתַפְקִדְהוּ בְּדַבָּר וְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, בְּהַבְּאִיף אֶת מִי הַמְבּוֹל לְשַׁחַת
 כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רוּעַ מַעֲלָלֵיהֶם. עַל כֵּן **זְכוּרְנוּ** אֶת לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ,
 לְהַדְּבוֹת וְרַעוּ כַּעֲפוֹת תִּבְל וְצִאצְאֵינוּ כְּחוֹל הַיָּם
 כְּכַתוּב בְּתוֹרַתְךָ: ⁽¹⁶⁾
זוֹכֵר אֱלֹהִים אֵת נַח וְאֵת כָּל חַיְהֵי וְאֵת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אוֹתוֹ בְּתַבָּה
 וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיִּשְׁכַּח הַמַּיִם (בְּרֵאשִׁית ח, א) ⁽¹⁷⁾
 וְנֹאמְרוּ: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נִאֲקָתָם **זוֹכֵר** אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת
 אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֵת יַעֲקֹב (שְׁמוֹת כ, כד) ⁽¹⁸⁾
 וְנֹאמְרוּ: **זְכוּרְנוּ** אֶת בְּרִיתֵנוּ יַעֲקֹב וְאֵף אֶת בְּרִיתֵנוּ וְאֵף אֶת
 בְּרִיתֵנוּ אַבְרָהָם **זוֹכֵר** וְהָאָרֶץ **זוֹכֵר** (וַיִּקְרָא כ"ז, כ"ט) ⁽¹⁹⁾
 וְגַם בְּיָמֵינוּ שֶׁנֶּחֱזַק בְּיָמֵינוּ:
זוֹכֵר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם ה' (תַּהְלִים ק"א, ד) ⁽²⁰⁾
 וְנֹאמְרוּ: טָרַף נָתַן לְיִדְאוֹ **זוֹכֵר** לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ (תַּהְלִים ק"א, ה) ⁽²¹⁾
 וְנֹאמְרוּ: **זוֹכֵר** לְחַם בְּרִיתוֹ וְיָחֵם כְּרֵב חֶסֶדוֹ (תַּהְלִים ק"ז, טו) ⁽²²⁾
 וְעַל יְדֵי עֲבָרֵיךָ הַנִּבְיָאִים כְּתוּב לֵאמֹר:
 הִלֵּךְ וְקִרְאת בְּאוֹנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' **זְכוּרְנוּ** לְךָ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ
 אֲהַבַת כְּלוּלֵתֶיךָ לְכַתֵּב אַחֲרַי בְּמַדְבַּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה (יְרֵמִיָּה ב, ב) ⁽²³⁾
 וְנֹאמְרוּ: **זְכוּרְנוּ** אֵינִי אֶת בְּרִיתֵנוּ אֲתָךְ בַּיּוֹם נְעוּרֶיךָ וְהַקְּמוּתֵנוּ לְךָ בְּרִית
 עוֹלָם (יִחְזְקֵאל מ"ג, ט) ⁽²⁴⁾
 וְנֹאמְרוּ: חֲבוּן יָקִיר לִי אֶפְרַיִם אִם לְךָ שַׁעֲשֻׁעִים כִּי מִדֵּי דַבְּרוּ בּו **זְכוּר**
זְכוּרְנוּ עוֹד עַל כֵּן הֵמוּ מַעֲי לֹ רַחֵם אֶרְחַמְנוּ נֹאֵם ה' (יְרֵמִיָּה ל"א, ט"ז) ⁽²⁵⁾
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ **זְכוּרנוּ** בְּזִכְרוֹנוֹנוּ טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקִדְנוּ בְּפִקְדוֹת
 וְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְׁמֵי שָׁמַי קֹדֶם, **זוֹכֵר** לֵנו ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֵת
 הַחֶסֶד וְאֵת הַשְׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמְּרִיָּה.
 וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שְׂמֵרָה אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבִי
 הַמִּזְבֵּחַ, וְכִבֵּשׁ רַחֲמֵינוּ לְעֵשׂוֹת רְעוּזָה בְּלִבְךָ שָׁלֵם, כֵּן יִכְבֵּשׁ רַחֲמֵיךָ אֶת
 כִּסֵּיךָ מִפְּעִלֵנוּ וְנִעֲלוּ רַחֲמֵיךָ עַל מַדְוֵתֶיךָ ⁽²⁶⁾ וְבִטְחוּבְךָ הַגְּדוֹל יִשׁוּב חֲרוֹן
 אַפֶּיךָ שְׂמֵרָה וּמַעֲרֵף וּמֵאֲרָצְךָ וּמִנְּחֻלְתֶּךָ. וְקַם לֵנו ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדְּבָר
 שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאָמֹר:
זְכוּרְנוּ לְחַם בְּרִית רֵאשִׁיטִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֲתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לְחַם לְאֱלֹהִים אֵינִי ה' (וַיִּקְרָא כ"ז, טו) ⁽²⁷⁾
 כִּי **זוֹכֵר** כָּל הַנִּשְׁכַּחוֹת אֲתָהּ הוּא מְעוֹלָם, וְאֵין שְׂכָחָה לְפָנֶיךָ כִּסּא כְבוֹדְךָ,
 וְעֲקֵדָת יִצְחָק, לְיוֹרֵעוּ (שְׁלֵי יַעֲקֹב) הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכֹּר.
 בְּרוּךְ אַתָּה ה' **זוֹכֵר** הַבְּרִית: ⁽²⁸⁾

You lovingly remembered Noah and You recalled him with words of salvation and mercy

וְגַם אֶת נַח בְּאַהֲבָה זְכוּרְנוּ, וְתַפְקְדוּהוּ בְּדַבָּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים

א-להינו וא-להי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי קדם וזכר לנו ה' א-להינו אהבת הקדמונים את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו

Our God and the God of our forefathers, remember us with a favorable remembrance before You, recall us with a recollection of salvation and mercy from the primeval, loftiest heavens

תהלים ח', ה: מָה אֲנוֹשׁ בִּי תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן אָדָם בִּי תִפְקְדֶנּוּ:

Tehillim 8, 5: What is a mortal that You remember him, a man that You take him into account?

תלמוד בבלי ברכות ז' ע"א

אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי: מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל? שנאמר 'וְהִבְיָאוּתִים אֶל הַר קְדֹשִׁי וְשִׂמְחָתֵים בְּבֵית תְּפִלָּתִי (ישעיהו נ"ו, ז), תפלתם לא נאמר אלא יְתַפְּלְתִי - מכאן שהקדוש ברוך הוא מתפלל. מאי מצלי? אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב: יהי רצון מלפני **שיכבשו רחמי את כעסי, ויגולו רחמי על מדותי**, ואתנהג עם בני במדת רחמים, ואכנס להם לפנים משורת הדין. תניא, אמר רבי ישמעאל בן אלישע: פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים, וראיתי אכתריאל יה ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא ואמר לי: ישמעאל בני, ברכני! - אמרתי לו: יהי רצון מלפניך **שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך** ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפנים משורת הדין, ונענע לי בראשו. וקמשמע לן שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך.

Berachot 7a: Along the same lines, **Rabbi Yoḥanan said in the name of Rabbi Yosei: From where is it derived that the Holy One, Blessed be He, prays? As it is stated: "I will bring them to My holy mountain, and make them joyful in the house of My prayer"** (Isaiah 56:7). The verse does not say the house of their prayer, but rather, "the house of My prayer"; from here we see that the Holy One, Blessed be He, prays. **Rav Zutra bar Tovia said that Rav said: God says: May it be My will that My mercy will overcome My anger towards Israel for their transgressions, and may My mercy prevail over My other attributes** through which Israel is punished, and may I conduct myself toward My children, Israel, with the attribute of mercy, and may I enter before them beyond the letter of the law. Similarly, it was taught in a *baraita* that **Rabbi Yishmael ben Elisha, the High Priest, said: Once, on Yom Kippur, I entered the innermost sanctum, the Holy of Holies, to offer incense, and in a vision I saw Akatriel Ya, the Lord of Hosts, one of the names of God expressing His ultimate authority, seated upon a high and exalted throne (see Isaiah 6). And He said to me: Yishmael, My son, bless Me. I said to Him the prayer that God prays: "May it be Your will that Your mercy overcome Your anger, and may Your mercy prevail over Your other attributes, and may You act toward Your children with the attribute of mercy, and may You enter before them beyond the letter of the law."** The Holy One, Blessed be He, **nodded His head** and accepted the blessing.

אתה **זוכר** מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם. לפיכך נגלו כל תעלומות והמנון נסתרות שמבראשית. כי אין שכחה לפני כסא כבודך ואין נסתר מנגד עיניך: אתה **זוכר** את כל המפעל. וגם כל היצור לא נכחד ממך: הכל גלוי וידוע לפניך ה' אלהינו. צופה ומביט עד סוף כל הדורות. כי תביא חוק **זכרון** להפקד כל רוח ונפש. **לזכור** מעשים רבים והמון בריאת לאין תכלית: מראשית בואת הודעה, וכל מפנים אותה גלית. זה היום תחלת מעשיך, **זכרון** ליום ראשון. כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: תהלים מ"א. ה ועל המדרות בו יאמר איזו לחרב, ואיזו לשלום, איזו לרעב, ואיזו לשבע ובריית בו **לפקדון** **לחובות** לחיים ולמות. מי לא נפקד כהיום הזה. כי **זכר** כל היצור לפניך בא. מעשה איש ופקדונו ועלילות מצעדיו גבר. מחשבות אדם ותחבולותיו ויצויו מעללי איש: אשרי איש שלא ישכחך, **ובן אדם** תאמין בו, כי דורשיך, לעולם לא ישלך, ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך: כי **זכר** כל המעשים לפניך בא ואתה הורש מעשה כלם: וגם את נח באהבה **זכרת** ותפקדוהו בדבר ישועה ורחמים, בהבואה את מי המבול לשאת כל בשר מפני רוח מעלליהם. על נן **זכרונם** בא לפניך ה' אלהינו, לזכרונם ורשע מקפורת תבל וצאצאיו כחול חים

בכתוב בתורתך: (10)

זוכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ועבר אלהים רוח על הארץ וישבו המים (בראשית ח' א) (11)

ונאמר: וישמע אלהים את נאקתם **זוכר** אלהים את ברייתו את אברהם את יצחק ואת יעקב (שמות כ' כד) (12)

ונאמר: **זכרתי** את בריית יעקב ואף את בריית אברהם **זוכר** והארץ **אופר** (ויקרא כ"ז, כ"ב) (13)

וגו' ב' ק"ן ש"ן ב' ט"ב / אמו: (14)

זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה' תהלים ק"א, ה' (15)

ונאמר: טרף נתן ליראיו **זכר** לעולם ברייתו תהלים ק"א, ה' (16)

ונאמר: **זוכר** להם ברייתו ויגשם כרב חסדו תהלים ק"ד, מה' (17)

ועל ידו עבדך הנביאים כתוב לאמר: הלה וקראת באוני ירושלם לאמר כה אמר ה' **זכרתי** לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך לכתב אותה במדבר בארץ לא ורועה ודמה/ב' (18)

ונאמר: **זכרתי** אני את בריית אומך בימי נעוריי ונקמותי לך ברית עולם (חזקאל ס"ז, ט) (19)

ונאמר: הבן יקיר לי אפרים אם ילד ששעשעים מי מדי דברי בו **זכר** **אופרנו** עוד על נל המו מעני רחם ארחתנו נאם ה' (רמיה לא"ג, ט) (20)

אלהינו ואלהי אבותינו **זכרנו** **בזכרון** טוב לפניך, ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי קדם **זכר** לנו ה' אלהינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר המוריה. ותראה לפניך עקדת אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח, וכבש רחמי לעשוק רצונך בלבב שלם, כן **שיכבשו רחמיך את כעסך מעלינו** ויגולו רחמיך על מדותיך (21) ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעשך ומעורר ומרצף ומתחלתך. וקם לנו ה' אלהינו את הדבר שהבטחתו בתורתך על ידי משה עבדך מפני כבודך **כאמור**:

זכרתי להם ברית ראשנים אשר חוצאתי אתם מארץ מצרים לעני תגוים להיות להם לאלהים אני ה' (ויקרא כ"ז, מה') (22)

כי **זכר** כל הנשפחות אתה הוא מעולם, ואין שכחה לפני כסא כבודך, ופקדת יצחק, לרעו של יעקב) היום ברחמים תזכור.

ברוך אתה ה' **זוכר** הברית: (23)

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם. מן השמים השמעתם קולך, ונגלית עליהם בערפלי טהר. גם כל העולם כלו חל מפניך, ובריות בראשית חרדו ממך, בהגלותך מלכנו על הר סיני: ללמד לעמך תורה ומצוות. ותשמיעם את הוד קולך, ודברות קדשך מלהבות אש. בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם הופעת.

ככתוב בתורתך: (29)

ויהי ביום השלישי בהית הבקר והי קלת וברקים וענן כבוד על ההר וקול שופר חזק מאוד ויחרד כל העם אשר במחנה (שמות י"ט, טז) (30)

ונאמר: והי קול השופר הולך וחזק מאוד משה ידבר והאלהים יעננו בקול (שמות י"ט, יט) (31)

ונאמר: וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק (שמות כ"ט, טז) (32)

ובדברי קדשך כתוב לאמר:

עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר (תהלים כ"ד, ו) (33)

הללויה הללו אל בקדשו הללויה ברקיע עזו: הללויה בגבורתו הללויה כרב גדלו: הללויה בתקע שופר הללויה בנבל וכנור: הללויה בתוף ומחול הללויה במנים ועגב: הללויה בעלצלי שמע הללויה בעלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יז הללויה (תהלים קי"ג, א-ו) (34)

ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר:

כל ישובי תבל ושכני ארץ כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו (ישעיה י"ח, ג) (37)

ונאמר: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלם (ישעיה כ"ג, ג) (35)

ונאמר: וה' עליהם יראה ויצא כברק חצו ואדני ה' בשופר יתקע והלך בסערות תימן: ה' צבאות יגן עליהם... (זכריה ט, יד-טז) - כן תגן על עמך ישראל בשלומך. (36)

אלהינו ואלהי אבותינו תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גליתינו, וקרב פזירינו מבין הגוים, ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ. והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם, ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו, כמצוה עלינו

בתורתך, על ידי משה עבדך מפי כבודך, כאמור: (40)

וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני ה' אלהיכם (במדבר י"ט, ט) (41)

כי אתה שומע קול שופר ומאזין תרועה ואין דומה לך.

ברוך אתה ה' שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים: (42)

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם. לפניך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות שמבראשית. כי אין שכחה לפני כסא כבודך ואין נסתור מנגד עיניך: אתה זוכר את כל המפעל. וגם כל היצור לא נכחד ממך: הכל גלוי וידוע לפניך ה' אלהינו

אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כלו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם. מן השמים השמעתם קולך, ונגלית עליהם בערפלי טהר. גם כל העולם כלו חל מפניך, ובריות בראשית חרדו ממך, בהגלותך מלכנו על הר סיני: ללמד לעמך תורה ומצוות. ותשמיעם את הוד קולך, ודברות קדשך מלהבות אש. בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם הופעת.

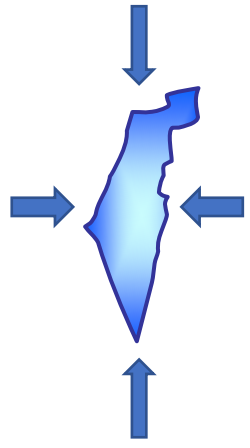
1. שופרות
 אִתָּה נְגִילִית בְּעֵינַי כְּבוֹדָךְ עַל עַם קְדוֹשׁ לְדַבֵּר עִמָּם. מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַעְתָּם
 קוֹלְךָ, וְנְגִילִית עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טַהֵר. גַּם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ חַל מִפְּנֵיךָ, וּבְרִיּוֹת
 בְּרֵאשִׁית חֲרָדוּ מִמֶּךָ, בְּהַגְלוֹתֶךָ מִלְּכַנּוֹ עַל הַר סִינַי: לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תּוֹרָה
 וּמִצְוֹת. וְתִשְׁמָעֶם אֶת הוֹד קוֹלְךָ, וְדַבְרוֹת קְדוֹשׁ מְלֻחָבוֹת אֵשׁ. בְּקוֹלוֹת
 וּבִרְקִים עֲלֵיהֶם נְגִילִית, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפְעֵת.
 כְּכַתּוּב בַּתּוֹרָתְךָ: ⁽²⁹⁾
 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֵיטֵב הַבִּקְרָה וַיְהִי קֹלֵת וּבִרְקִים וַעֲנַן כְּבֹד עַל הָהָר
 וְקוֹל שׁוֹפָר חֲזָק מְאֹד וַיַּחֲדֵד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּמִוְנָה (שְׁמוֹת י"ט, טו) ⁽³⁰⁾
 וַנֹּאמֶר: וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֲזָק מְאֹד מִשֶּׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ
 בְּקוֹל (שְׁמוֹת י"ט, יט) ⁽³¹⁾
 וַנֹּאמֶר: וְכָל הָעָם רָאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלְּפִידִים וְאֶת קוֹל הַשׁוֹפָר וְאֶת
 הָהָר עֹשֵׂן וַיֵּרָא הָעָם וַיַּעֲזוּ וַיַּעֲמִדוּ מֵרַחֵק (שְׁמוֹת כ"ט, ט) ⁽³²⁾

וּבְדַבְרֵי קְדוֹשׁ כְּתוּב לֵאמֹר:
 עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר (תְּהִלִּים מ"ו, ו) ⁽³³⁾
 וַנֹּאמֶר: בַּחֲצִצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה' (תְּהִלִּים צ"ח, ו) ⁽³⁴⁾
 וַנֹּאמֶר: תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגֹנּוּ: כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא
 מִשְׁפַּט לְאַלְהֵי יַעֲקֹב (תְּהִלִּים פ"א, ד-ה) ⁽³⁵⁾
 הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֹזוֹ: הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ
 כְּרֹב גְּדוּלוֹ: הַלְלוּהוּ בַתְּקֵעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַנְּבִל וּבְנוֹר: הַלְלוּהוּ בַתֶּף
 וּמְחוֹל הַלְלוּהוּ בַמְנִים וַעֲגֹב: הַלְלוּהוּ בַצִּלְצְלֵי שְׁמַע הַלְלוּהוּ בַצִּלְצְלֵי
 תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תִּתְחַלֵּל יְהִי הַלְלוּיָהּ (תְּהִלִּים קי"ג, א-ו) ⁽³⁶⁾
 וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר:
 כָּל יֹשֵׁב תִּבְלַע וְשֹׁכֵנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן נֹס הָרִים תִּרְאוּ וְכַתְּקַע שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ
 (ישעיה י"ח, ג) ⁽³⁷⁾

וַנֹּאמֶר: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר
 וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהָר הַקְּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם (ישעיה כ"ז, ג) ⁽³⁸⁾
 וַנֹּאמֶר: וְהָיָה עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיֵּצֵא כְּבָרֵךְ חֵצוֹ וְאֵדְנֵי ה' בְּשׁוֹפָר יִתְקַע וְהִלֵּךְ
 בְּסַעֲרוֹת תִּמְזַן: ה' צְבָאוֹת יִגַּן עֲלֵיהֶם... (זכריה ט, יד-טו) – כִּן תִּגְזַן עַל עַמֶּךָ
 יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוּמְךָ. ⁽³⁹⁾

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ תִּקְעוּ בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֲרוּתֵנוּ, וְשֵׂא נֹס לְקַבֵּץ
 גְּלוּתֵינוּ, וְקָרֵב פִּזְרוֹנֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וְנִפְצוּצוֹתֵינוּ כְּנֶס מִדְּרַכְתֵּי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ
 לְצִיּוֹן עִירֵךְ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשֵׁם נְעֻשָׂה
 לְפָנֶיךָ אֶת קְרֻבֹת חוֹבוֹתֵינוּ, כְּמִצְוֶה עֲלֵינוּ

בַּתּוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְּבוֹדְךָ, כְּאָמֹר: ⁽⁴⁰⁾
 וּבַיּוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצִצְרוֹת עַל
 עֲלֵיתֵיכֶם וְעַל זְבוּחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לְכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי ה'
 אֱלֹהֵיכֶם (במדבר י"ט, י) ⁽⁴¹⁾
 כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר וּמֵאֲזִין תְּרוּעָה וְאִין דּוֹמָה לָךְ.
 בְּרוּךְ אַתָּה ה' שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: ⁽⁴²⁾

ישעיה כ"ז, יג: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל
 וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהָר הַקְּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם:
 Isaiah 27, 13: It will be on that day that a **great shofar**
will be sounded; and the [Israelites] lost in the land of
 Assyria and the outcasts [of Israel] in the land of Egypt
 will come and prostrate themselves to the Lord on the
 holy mountain in Jerusalem.

ספרי במדבר בהעלותך עז: מה ראו חכמים לומר **מלכות**
 תחילה ואחר כך **זכרונות ושופרות**? אלא **המליכהו** עליך
 תחילה ואחר כך בקש מלפניו רחמים כדי **שתזכר** לו
 ובמה **בשופר** של חירות ואין שופר אלא של חירות
 שנאמ' והיה ביום ההוא **יתקע בשופר גדול** (ישעיה כ"ז, יג)

Sifre Numbers Behaalotcha 77: Why did the Sages see it
 fitting to first say **Kingship** and then **Remembrances** and
Shofarot? So that we first **crown God as king** and then ask
 for His compassion so that He will **remember** us. How? By
 using the **shofar** of freedom. The shofar is a symbol of
 freedom as it says: It will be on that day that a **great shofar**
will be sounded (Isaiah 27, 13)

תפילת מוסף של ראש השנה Musaf Rosh Hashana

- Historical Overview of Musaf for RH
- Text Analysis: Structure + sources → Narrative
- Messages for us...

תפילת מוסף של ראש השנה

מסגרת זו נועדה להעניק מענה לבעיות המוצגות בהמשך.

הקדמה

התפילה נקראת 'מוסף' משום שהיא נוספת לתפילת שחרית. היא נקראת גם 'תפילת מוסף' משום שהיא נוספת לתפילת מוסף.

התפילה

התפילה מורכבת מ-13 פרקים. הפרקים הראשונים הם: 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם'.

הפרקים

הפרקים הם: 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם'.

המסגרת

המסגרת היא: 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם', 'השם'.

תקיעת שופר – סוף מאמרי ראי"ה

שולחן ערוך אורח חיים תקפ"ו

שופר של ראש השנה מצותו בשל איל וכפוף;
ובדיעבד, כל השופרות כשרים ... של עובד כוכבים,
וכן במשמי עבודת כוכבים של עובד כוכבים –
לא יתקע, ואם תקע בו – יצא

שופר מבהמה טמאה ... אם אין לו שופר אחר יתקע בו
אכן לא יברך עליו (משנה ברורה, או"ח, תקפ"ו, ח)

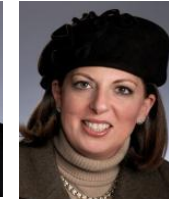
"חפץ חיים"

1838-1933

"אם אי אפשר לתקוע בשופר כשר לגאולה – באים אויבי ישראל ותוקעים באזנינו
לגאולה, הם מכריחים אותנו לשמוע קול שופר ... ואינם נותנים לנו מנוח בגולה,
שופר של חיה טמאה נהפך לשופרו של משיח, עמלק, פילטורה, היטלר וכו'
מעוררים לגאולה ... אולם, על שופר זה אין לברך – "כל שהוא מין קללה אין
מברכין עליו" (ברכות פ"ו מ"ג)

"שופרות" בתוך "מאמרי הראיה", תשד"ס, עמ' 9-268

Rabbi Jay & Ilana Kelman

Studying Tefilah

עיון תפילה

חגי תשרי (תשפ"ב)

Holidays of Tishrei (2021) Musing on the Machzor

- #1: Chana's Prayer • תפילת חנה
- #2: Aleinu • תפילת עלינו לשבח
- #3: Musaf of Rosh Hashana • מוסף לראש השנה
- #4: U-netaneh Tokef • "ונתנה תוקף"

REFERENCES

- *Ismar Elbogen (1875-1943). German. Berlin 1913. Jewish Liturgy: A Comprehensive History.*
- *Rabbi Dr. Eli Munk: The World of Prayer (revised; 2 volumes)*
- *Rabbi Aryeh Kaplan: The Living Torah*
- *Rabbi Joseph B. Soloveitchik: Rosh Hashana Machzor*
- *The Steinsaltz Humash, Neviim and Ketuvim*

• הרב יששכר יעקובסון: "נתיב בינה" תל אביב

• סידור אוצר התפילות

• פלטיאל בירנבוים: מחזור השלם לראש השנה ויום כפור

• גרי"ד סולובייציק על ר"ה: מסורה תש"נ תשרי ב יג-טז, הררי קדם, על

התשובה, ועוד.